

BIVŠI AVSTRIJSKI PODKANCLER SE JE USTRELIL

**PREDSEDNIK DRŽAVNE BANKE
JE NADOMESTIL AVSTRIJSKI
ŠILING Z NEMŠKO MARKO**

Izvoz lesa iz Avstrije je prepovedan. — Ves les bo poslan v Nemčijo. — Avstrijske tekstilne tovarne izdelujejo blago za nazijske uniforme. — Naziji zahtevajo odškodnino za škodo, ki jim je napravila Schuschniggova vlada. — Za dr. K. Schuschnigga se bo zavzel Mussolini.

RIM, Italija, 16. marca. — Mussolini je izjavil, da nima nič proti temu, če je Hitler zavzel Avstrijo, poudaril je pa, da bi prekoračanje italijanske meje pomenilo vojno.

BRUSELJ, Belgija, 16. marca. — Vnanji minister Paul Henry Spaak je rekel, da je Belgija odločna braniti svoje meje do skrajnosti in da mora biti usoda Avstrije vsem malim narodom v svarilo.

DUNAJ, Avstrija, 16. marca. — Danes se je usmrtil tukaj major Emil Fey, bivši podkancler in minister za javno varnost. Najprej je ustrelil svojo ženo in svojega 19letnega sina, nato si je pa poglaval kroglo v glavo. Star je bil dvainpetdeset let.

Minister za javno varnost je postal leta 1933 pod kanclerjem Dollfusom. Kmalu nato je postal podkancler. Tekom nazijskega puča leta 1934 so ga naziji zaprli, dočim je Dollfuss vsled težke rane izkervavel.

Ko se je raznesla vest o Feyevi smrti, se je izvedelo, da se je še par drugih uglednih Avstrijcev prostovoljno poslovilo od življenja.

Ugledni tirolski industrijalec Friederich Reitlinger je napotil svojo hčer, da ga je ustrelila, narkar je usmrtila še sebe.

Usmrtila sta se tudi znani medicinec dr. Gustav Bayer in 72 letni profesor Gabo Nobel, eden najslavnejših dunajskih zdravnikov.

PARIZ, Francija, 16. marca. — Francija in Rusija sta danes izjavili, da bosta branili Čehoslovaško, če bi jo Nemci napadli.

BERLIN, Nemčija, 16. marca. — Hitler se je vrnil v Berlin. Ta njegov nagel povratek je v zvezi z govoricami, da je Poljska poslala Litvinski ultimatum.

DUNAJ, Avstrija, 16. marca. — Navdušenje, ki je štiri dni navdajalo nazije nemške province Avstrije, je nekoliko pleglo, in ljudje so začeli razmišljati, kakšen dobiček bo imela dežela od združitve z Nemčijo.

Nekateri podjetniki so dali svojim uslužbencem dvojno tedensko plačo. Izvoz lesa, od katerega je imela Avstrija velik dobiček je prepovedan. Dolej so lesni trgovci prodajali les v Italijo, vbodoče bo pa ves les baje Nemčija pokupila.

Tekstilne tovarne obratujejo s polno paro. — Krojačnice so zaposlene z izdelovanjem nazijskih uniform.

Včeraj je dospel sem Hjalmar Schacht, predsednik nemške državne banke. Njegovo prvo delo je bilo spraviti iz cirkulacije avstrijski šiling in ga nadomestiti z nemško državno marko.

Nemški vojaki, ki so dospeli sem, so dobro prekrbljeni z denarjem. Nočni lokali so polni; krčmarji dobro tržijo.

Dne 10. aprila bo o priliki javnega glasovanja predloženo volilcem naslednje vprašanje:

— Ali priznate našega fuhrerja Adolfa Hitlerja in se potemtakem strinjate s priključitvijo Avstrije Nemčiji, ki se je završila dne 13. marca.

Več tisoč nazijev zahteva povračilo za škodo, ki so jo s tem, da so bili zvesti narodnemu socializmu utrpeli od Schuschniggove vlade.

Nekaterim je bila poškodovana lastnina, nekateri so pa izgubili službe.

Vladna fronta na Španskem se ruši

**ČEŠKI NEMCI
SO POSVARILI
SVOJO VLADO**

Hitlerjeva zmaga v Avstriji naj bo Čehoslovaški svarilo. — Velik hrup po govor nemškega poslanca.

PRAGA, Čehoslovaška, 16. marca. — V čehoslovaški poslanski zbornici je nastal velik hrup, ko je Herman Franek, ki je podpredsednik sudetsko-nemške stranke, takorekoč stavil ultimatum, da se Čehoslovaška vkloni nemškim zahtevam, ker bo drugače morala nositi posledice.

"Sudetski Nemci ne morejo pustiti, da bi ta zgodovinski dogodek, združenje Avstrije z Nemčijo, šel mimo njih, ne da bi od tukaj poslali bratske pozdrave in čestitke nemškemu narodu," je rekel Franek, nato pa je nadaljeval:

"Sudetski Nemci so se zhučili k najmočnejši volji življenja in so si s sudetsko-nemško stranko vstvarili sredstvo za svojo politično borbo. O tej resnici pa je državno vodstvo še vedno v zmoti. Zato v tej uri izjavljamo, da bi bilo mnogo bolj pametno in vsled tega bolj državniško manj se razburjati zaradi nemške države, zaradi usode Nemcev v svojih mejah, kot pa v svojih mejah vstvarjati položaj, ki ne bo dajal nikakega povoda za pritožbe. Taka nova urdba notranjih razmer s stališča sudetskih Nemcev ni samo potrebna za sudetske Nemce, temveč tudi za celo čehoslovaško državo."

Proti koncu svojega govora je Franek rekel, da so sudetski Nemci trdni v svojem sklepu, da se bodo z vso silo borili za politične pravice, kulturno svobodo in gospodarsko varnost.

**JUGOSLOVANI
RAZBURJENI**

BEOGRAD, Jugoslavija, 16. marca. — Jugoslovanska opozicija napada ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića glede njegovega stališča z ozirom na avstrijske zadeve. Poslanec Mita Dimitrijević je zahteval od Stojadinovića, da pojasni položaj Slovencev na Koroškem.

Predsednik poslanske zbornice je Dimitrijeviću odgovoril, da bo Stojadinović v nekaj dneh v senatu podal svojo izjavo ter bo obenem pojasnil položaj Jugoslovancev z ozirom na priključitev Avstrije k Nemčiji. Predsednik je tudi izrazil upanje, da se bo položaj koroških Slovencev izboljšal.

Avstrijski poslanik baron von Wimmer, ki je svoje posle-

**JAPONCI SO
OBNOVILI
OFENZIVO**

Japonci so porazili Kitajce na treh krajih. — Japonci so uničili mnogo kitajskih aeroplanov.

PEIPING, Kitajska, 16. marca. — Po dolgem premirju so se ob Tienčin-Pukov železnici zopet pričeli vroči boji in Japonci so porazili Kitajce na treh krajih južno od Jenčova v južnem Santungu.

Po bojih južno od Jenčova je oživela cela fronta. Japonska artilerija obstreljuje kitajske postojanke južno od Remene reke. Kitajci so pričeli napadati blizu Tungkvana, onstran reke, toda napad je bil odbit. Četudi Japonci obstreljujejo mesta ob Lungčaj železnici, vendar se morajo najprej polastiti Šansija, predno morejo pričeti svoje prodiranje proti jugu in zapadu.

ŠANGHAI, Kitajska, 16. marca. — Japonci so pričeli v velikem obsegu z aeroplani bombardirati razne kraje v osrednji in južni Kitajski.

Kot zatrjujejo Japonci, so njihovi letalci poškodovali ali uničili na letališčih veliko številno kitajskih aeroplanov, ki so jih dobili iz Rusije.

Vincent Schmidt, ki je Amerikane in ki je vodil zračni napad na Formozo, je komaj vselej smrti, ko so japonski letalci bombardirali letališče v Hankovu. Schmidt je poveljnik 14. kitajskega zračnega škadrona. Japonci naznanjajo, da so bila uničena kitajska letališča v Sianfu, Kantonu, Nančangu, Mančangu, Čangšaju in drugih mestih.

ŠVICA SE OBOROŽUJE

CURIH, Švica, 16. marca. — Vsled združitve Avstrije z Nemčijo je Švica pričela utrjevati svojo mejo proti Nemčiji in Avstriji, ki je sedaj samo še del Nemčije.

Vojaki inženirji so napravili načrt, po katerem bi pričeli s 1. januarjem utrjevati mejo, toda sedaj so naglo pričeli utrjevati mejo ob italijansko-tirolski meji.

Pod mostove čez Reno so položili mine, ravno tako tudi pod ceste, ki vodijo čez mejo v Nemčijo.

Avstrijsko-švicarska meja je sicer mirna, toda carinska straža je bila povzročena in bo strogo pazila na begunce iz Avstrije, da zavrne vsakega nezaželjenega.

včeraj izročil nemškemu poslaniku, je danes odpotoval iz Beograda.

Sliši se, da ker je veljal včas Schuschnigg za velikega Mussolinijevega prijatelja, se bo slednji zavzel zanj, da ne bo prehudu kaznovan.

**AMERIKA ŠE NI
BILA OFICIJELNO
OBVEŠČENA**

Washington čaka na uradno sporočilo. — Roosevelt se je o tem razgovarjal z državnim tajnikom.

WASHINGTON, D. C., 16. marca. — Združene države poslujejo z Avstrijo kot doslej, kot z neodvisno državo in ji še vedno dajejo trgovske prednosti, katerih Nemčija nima.

V svoji konferenci s časnikarji je rekel predsednik Roosevelt, da v odnosih med Zdr. državami in Avstrijo ne bo nastopila nikaka izprememba, dokler ne pride po diplomatski poti uradno obvestilo, da je Nemčija sprejela Avstrijo pod svojo okrilje.

Na vprašanje, ako Združene države smatrajo, da je Avstrija prenehala biti kot neodvisna država, je predsednik Roosevelt odgovoril, da se je o tem razgovarjal z državnim tajnikom Hullom in da do sedaj slavnika še ni prejel nobenega iz Washingtona od avstrijskega poslana, ki ni prejel nikakega uradnega poročila o kakih spremembah.

Roosevelt pa je dodal, da je državnega tajnika Hulla o tem najbrže obvestil nemški poslanik Hans Dieckhoff. Nadalje pa o tem ni hotel več govoriti.

Malo pred konferenco je predsednik Roosevelt razglasil trgovsko pogodbo med Združenimi državami in Čehoslovaško, ter je pri tem izpustil Nemčijo, ki nima prednosti glede znižane carine, kot jo ima 87 drugih držav, s katerimi imajo Združene države trgovske pogodbe.

Avstrija pa je še vedno med onimi državami, ki imajo posebne trgovske ugodnosti z Združenimi državami, četudi je sedaj združena z Nemčijo.

RUSKI IZDAJALCI USTRELJENI

MOSKVA, Rusija, 16. marca. — Sovjetska vlada je uradno naznanila, da je bilo vstreljenih 18 izdajalcev sovjetske Unije. Poročilo pa ne pove, kje in kdaj so bili vstreljeni.

Najvažnejša obsojenca, ki sta bila vstreljena, sta bila Nikolaj Buharin, ki je bil najboljši boljševiški časnikan, in Aleksej I. Rykov, ki je bil dolgo let predsednik ljudskih komisarjev, ali ministrski predsednik.

NOVI DOM FRANCOSKEGA RADIA

Francosko pošto ministstvo je sklenilo, da zgradi v Parizu dom francoskega radiofonije, v katerem bo namestilo državne oddajne postaje. Te postaje so bile doslej na raznih koncih. Za novo zgradbo so določili 75 milijonov frankov.

**VLADNA ARMADA SE NA CELI
ČRTI UMIKA PRED FAŠISTI**

HENDAYE, Francija, 16. marca. — Razbita republikanska armada se umika pred 100,000 mož broječo fašistično armado, ki hoče republikansko ozemlje razdeliti na dvoje in naglo končati državljansko vojno.

**HITLER JE
POGLAVAR
AVSTRIJE**

Vzhodna marka se je vrnila v svojo domovino. Avstrijski deželni glavar je Hitlerja razglasil za fuhrerja.

DUNAJ, Avstrija, 16. marca. — Pozdravni govor avstrijskega deželnega glavarja Arturja Seyss-Inquarta na Hitlerja ima naslednje besedilo:

"Moj fuhrer (voditelj): Kot zadnji najvišji uradnik zvezne države Avstrije naznanjam fuhrerju in kanclerju dopolnitev postavne odločitve z voljo nemškega naroda in njegovega fuhrerja.

Nemškemu narodu in celemu svetu oznanjam, da je Adolf Hitler kot fuhrer in državni kancler v tej uri prišel v Hofburg, zibelko državne krone, okoli katere se je skozi stoletja odigravala nemška zgodovina in za katero so krvaveli in umirali brezštevilni milijoni najboljših Nemcev.

Kar nam je bilo kot zadnja tolažba v vročih bojih zadnjih let pred oči in po čemur smo v najgrenkejših urah hrepeneli, se je danes izpolnilo — Vzhodna marka (Avstrija) se je vrnila k svoji domovini.

Nemška država je zopet nastala. Postavljena je pravica nemškega naroda. Moj fuhrer, moč vseh generacij nemškega naroda je sedaj združena pod vašo voljo in vi, moj voditelj, ste to delo ustvarili za vse generacije nemške bodočnosti.

Danes pozdravljam vsi Nemci fuhrerja kot stvarnika. Danes pozdravlja fuhrerja nova, večna Nemčija.

Moj voditelj, izrekamo vam samo eno zahvalo — zahvalo brezmejnne ljubezni, brezpogojne zvestobe. Kamorkoli bo vodila pot, bomo sledili. Heil, moj fuhrer!"

**ŽENA KRESTINSKEGA
ARETIRANA.**

"Daily Express" javlja iz Moskve, da je GPU aretirala ženo bivšega ruskega poslanika v Berlinu, Krestinskega, ker je osumljena, da je skušala v otroški bolnici umoriti 12-letnega Stalinovega sina. Krestinska je bila prepeljana v ječo Lubjansko.

Republikanci se le slabotno upirajo in fašisti so včeraj napredovali 10 milj od Alcaniza do Val de Algora in do strategične vasi Raimundo, ki obvlada glavno cesto iz Valencie v Barcelono.

Na tem kraju ločijo armado generala Franca od Sredozemskega morja samo divje obrežne gore, oddaljene samo še 30 milj od morja.

Odkar je general Franco pred enim tednom prišel svojo veliko pomladansko ofenzivo iz Villanueva na aragonski fronti, je njegova armada napredovala za 60 milj in zavzela 2000 kvadratnih milj ozemlja.

Italijanske brigade, tuji legijonarji in Marokanci neprestano prodirajo na 20 milj dolgi fronti, ne da bi se jim republikanci kaj posebno upirali. Namen te ofenzive je odrezati Katalonijo od južnega dela Španske, ki je še v rokah republikancev.

Odkar se je pričela državljanska vojna 18. julija, 1936, je general Franco zavzel dve tretini Španske.

Poročila s fronte pravijo, da se vladne čete ne morejo zbrati da se postavijo v bran. Edino upanje republikancev so še obrežne gore, kjer se morejo vstaviti in pričeti nov boj.

Umikanje vladne armade se more imenovati beg, kajti za seboj popuša velikanske množine municije, orožja in tovarne avtomobile.

LONDON, Anglija, 16. marca. — Razpad španske republikanske armade v Kataloniji ni samo vojaški razpad, temveč razpad morale, ki se je iz armade razliril v ozadje med civilno prebivalstvo. Za to sta dva vzroka; pomanjkanje hrane in bombardiranje obrežnih mest.

K temu pa pride še prepis med strankami. Anarhisti zahtevajo, da odstopi ministrski predsednik dr. Negrin in da je njim izročena vlada republike in njena obramba.

**MADŽARSKA 'ODOBRAVA
HITLERJEVO DELO**

BERLIN, Nemčija, 16. marca. — Madžarska je prva država, ki je obvestila nemški vnanji urad, da priznava združenje Avstrije z Nemčijo.

Madžarska je kanclerju Hitlerju čestitala in izrazila upanje, da bodo med obema državama vladali prijateljski odnosi. Madžarska je tudi sporočila, da bo zaprla svoje poslaništvo na Dunaju in ga bo izpremenila v generalni konzulat.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakar, President
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET

J. Lupsha, Sec.
NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
In Kanado	Za pol leta	\$3.70
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: Chelsea 3-1242

Pod vaško lipo.

Piše kakor misli FRANK KERŽE

AVSTRIJA

rojena 1273 — umrla 1938.
N. v. m. p.

Misli mi uhajajo v dijaška leta. Sedeli smo pri šolski mazi in mislili — kaj bi rekli? Vsak svoje. Zakaj življenje slovenskega študenta je bilo tako, da je bilo v vsi naši prihodnosti dosti temnega in le malo svetlega.

Začelo se je po cerkvi in močno podkovani kmetski čevlji so vdarjali o lesenih in kamenitih tleh. Na kora je orila "cesarska", katero smo morali poslušati stoje. In vdarjali so posebno tisti visoki akordi: "s habsburškim bo tronom vedno — sreča trdna Avstrije."

In kar nekaj se je zdramilo v človeku in dodalo: to se vendar razume. Tako je bilo od nekdaj.

Včeraj sem poslušal na radio, katerega jaz sicer jako malo rabim — mogoče enkrat na teden — in slišal sem z Dunaja med vpitjem in kričanjem arijo, kakor je za zgoranje vrstila. A ni bila "cesarska", ampak "Deutschland, Deutschland, Deutschland".

Marsikateri stvar se zdi človeku, kakor da je bila včeraj na vrsti. Ta dogodek pa ostaja človeku nerazumljiv. Da bodo leta enega človeškega življenja videla vse to? Ni mogoče. Da bi Avstrija šla? "Nikdar," šepetajo pri sebi rojak, in pogleda na steno — ali pa mogoče kam med skrite spomine. Hm, tak je bil, ko so služili Franceljina.

"Nikdar," se oglašajo drugemu, ki priličuje tajnim vestem o Rudolfu, kateri se nekeje skrivajo čaka ugodne prilike, da se pokaže v vsi svoji slavi.

"Nikdar," potrjuje notranji glas tretjemu, ki čita in posluša in konča z besedami: "Vsaj to ne more biti res."

In vendar je tako. Kakor pri Urhu, zadnjem grofu celjskem, je te dni zatrobilo v javnosti in se oglasilo z močnim, globokim glasom: "Danes Avstrija — in nikdar več!"

Imam pred sabo zgodovino Avstrije, izdano od John S. C. Abbott leta 1900. Precej obširna in dokaj površna knjiga, kakor je navada v Ameriki. Rokopis je bil zaključen proti koncu leta 1898, torej ravno pred štiridesetimi leti.

In piše na zadnji strani: "Splošnega pregleda tega leta (1898) se lahko sklepa, da se enkrat za vselej zaključila zgodovina ... Avstro-Ogrske. Se me za razpad je zasejala vlada in mora priti prej ali slej v klasje. Preveč različnih tendenc, političnih, verskih in jezikovnih ... napravlja to monarhijo sed smodnika, v kateri lahko vsak čas pade iskra ..."

To je bilo torej pred štiridesetimi leti in sicer baš v letu, ko je bila ubita cesarica Elizabeta. Je sicer dokaj dobra sodba, ki pa ni po vsem točna.

Bolezen, iz katere ni vstala Avstrija nikdar več, ji je zadala francoska revolucija. Naš prvi pesnik in časniki, Valentin Vodnik, je pozdravil izrečeno s svojo pesmijo: Napoleon reče, Hiriya vstan ... Narodna zavest in jezik, ki sta spala sto in tisoletja, sta se pokazala kakor kres na gori in posvetila na vse strani. Vodnik je moral svoje navdušenje plačati z zapornim tih tednov in s preklicem posebne pesmi: Iz Dunaja kliče ... Hiriya vstan.

Po Napoleonovem padcu je prišla doba Metternicha vse do leta 1848, ko se je začelo revolucionarno gibanje na vseh koncih in krajih. Bila je, kakor so rekli med narodom "frej ura". In tistega leta je na-

stopil svojo vladno Francelj Joško, katerega se vsi spominjamo, kajti vladal je celih 68 let. To se pravi: do zadnjega — zakaj tisti njegov naslednik ne šteje.

Pod njim je Avstrija dosledno propadala. Izgubila je na severu pokrajini Šlezvik-Holštajn — na jugu Benečijo, Lombardijo in drugo. Železni kancelar Bismarck je podrl zalupe tradicije rimsko-nemškega cesarstva, združil vse rajhovske province v celoto. Tako združena Nemčija je prevzela vodstvo vseh Nemcev.

A ne samo to. Nemčija je pobrala Avstriji tudi vso trgovino, da je začela hirati in propadati. Leto 1883 je bilo prvo, ki je pokazalo pasivno bilanco. Ker je šlo od leta do leta nazaj, ni bilo težko videti konca in tudi preračunati ne, kdaj primeroma pride. Še kot dijak sem slišal šepetanje: dokler stari cesar živi, ne bo revolucije, potem pa gotovo.

Prišla je mesto revolucije svetovna vojna in sicer se za časa življenja starega cesarja. Ni treba, da raziskujemo, kaj in kako se je začelo. Dovolj je, če se spomnimo, da je ameriški zgozovinar primerjal to državo sodu smodnika, in da je zaključil življenje Avstro-Ogrske že leta 1898.

Leta 1918 se je razsula Avstro-Ogrska. In pokazala se je pri tem dogodka nad vse zanimiva slika, kaj je bila ta država. Zbrali so namreč vse Nemce in dobili so jih okoli šest milijonov. Zbrali so vse Ogrre in bilo jih je zopet okoli šest milijonov. Država je pa štela okoli 48 milijonov ljudi. Če odštejemo zdaj vse Nemce in Madjare, ostane čistih 36 milijonov Slovanov.

Taka peščica Nemcev in Madjarov je davila, izkoriščala in izpodjedala življenje slovenskim narodom skozi dolga stoletja. Zato ni čuda, če je bil Dunaj veselojaki in lahkoživ, ni čuda, če se je govorilo, da ni nikjer na svetu takega življenja kakor v Buda-Pešti.

To telo avstrijskih Nemcev se je po letu 1918 borilo na desno in levo — borilo za svoje življenje. Ne mislim s tem, da se je borilo ljudstvo — nek. Njegovi voditelji. Zakaj ljudstvo je hotelo iti s svojimi brati preko meje. Ta ideja ni bila porojena včeraj, ampak je stara, kakor kulturno življenje našega naroda. Čemu bi bil en narod porazdeljen v dve ali tri državne skupine, če se lahko spravi v eno samo? Dokler so močni interesi — to se pravi Habsburžani — bili na površju, je bila taka delitev potrebna radi njih. Ko so izginili, je padel zadnji plot. In to, kar se je zgodilo te dni, je čisto nekaj naravnega in logičnega. Če hoče en narod živeti v skupni državi, pa naj živi.

To bi bil torej nekrolog pokojni Avstriji. Ko dodela eno življenje, se človek nehoti ozre in vpraša: kako in kaj bo pa sedaj?

Zgodilo se je torej to, kar je Hitler pisal v svoji knjigi. Pisal je tiste spomine in načrte v letih, ko je bil zaprt. In priznati se mu mora, da kar je zapisal, to je tudi storil.

Zanimivo je, kako si zna vselej izbrati dober trenutek. Točko za točko mirovih pogodb je prelomil in zavrgel. Vse je izpeljal in nazadnje zasedel tudi Avstrijo. Anglija je bila v krizi zaradi odstopa Edena, Francija je bila brez ministrstva — Italija je v Španiji in Abesiniji — kdo bi mogel nasprotovati? Sicer je pa tukaj še eno drugo vprašanje. Anglija in Francija ste demokratični državi. Kaj pa Avstrija?

Po sklenjenem miru je začela Avstrija demokratično in je šlo tako vse do leta 1934. Tedaj je pa Mussolini našantal malega Dollfussa, da naj spravi socialiste. In dogodil se je škandal, da ga malo pomni moderna zgodovina: Lastna država je streljala na svoje delavce, ki niso zagrešili prav ničesar. Delali so, gradili, pomagali, ustvarjali, zbirali se v svojih organizacijah. Bili so po večini združeni v socialistični stranki, ki je imela na Dunaju samem šestdeset odstotkov vseh ljudi za sabo. Bila je močna tudi po drugih inka-trialnih krajih. vsaj so kontrolirali štirideset odstotkov vseh volilnih glasov. Imeli so na Dunaju svojega župana in večino občinskega odbora. Gradili so delavske hiše, nadpirali stališče revnega delavca in res vzorno gospodarili. Pa pride nekega dne povelje, paške so pokale, kanoni so razdirali z velikimi žrtvami zgrajena delavska stanovanja — pozapri so voditelje in od ljudstva izbrane zastopnike. Iz kratka: Dollfuss je zmagal s svoje drhaljo in deloma plačal svoj zločin s svojim življenjem.

Njegova dedščina je prevzel ponemčeni Slovenec Šušnik in jo tudi srečno dokončal. Nikdar ni izkušal popraviti krivice svojega prednika. Vodil je svojo državo, ki je bila največji anahronizem kar jih more kdo poklicati v življenje; — no — in zdaj je konec.

Kako bi mogli pričakovati, da pride taki državi na pomoč Anglija, ali Francija, ki ste demokratični skupini? Ali bi se ne reklo to, da bi šle podpisat krivice, ki so se zgodile zavednemu delavstvu? Avstrija bi bila čisto lahko živela v samostojnosti, če bi bila obdržala demokracijo. Ker jo je zatrla ne zasluži drugega, kakor to, kar ima. Naj pa še nekaj časa plačujejo po jecah in zaporih tisti, ki so vladali zadnja štiri leta.

Jaz ne vem še danes, ali je ta poteza dobra ali slaba za našo Jugoslavijo, vendar se ne morem otresti nekega čuta zadovoljnosti. Zakaj Benito je bil tisti, ki je ušel malega Adolfa, kaj in kako. Benito je bil zopet, ki je podžgal malega Dollfussa, da je vničil demokracijo. Postavil se je za varuha Avstriji in hotel, da se na vsak način obdrži. Zakaj dva fašista ne moreta in ne smeta biti soseda, kar tega ni bilo še nikdar na svetu. Med samoderžci more biti le eden največji in najmočnejši.

Ko je Adolf storil svojo potezo in zasedel ter zavzel Avstrijo, je baje brzojavil Benitu, da mu tega nikdar ne pozabi. Pravijo, da bi mu bil moral Benito odgovoriti: Jaz tudi ne. Zakaj tisto, česar so se Italijani najbolj bali, se je zgodilo. Hitlerjevi vojaki stoje poleg Mussolinijevih v znanem Brennerskem sedlu. In od tam se ozirajo že danes na lepo višnjevo Jadransko morje, ki je le kakih šestdeset milj oddaljeno. Šestdeset milj — avtomobil prevozi to daljavo v eni uri.

A ne samo to. Italija je spravila pod se tudi kakega četr milijona tirolskih Nemcev, kateri ne bodo pozabljeni. Vsa dolgo ne.

Trst je tako lepa luka in tako blizu. Italijani ga ne rabijo, kar so itak od vseh strani od vod. Nemci bi ga pa tako rabili. Malo pred svetovno vojno so zgradili drugo železniško zvezo — kakor so rekli: Z Dunajem — no, pa je v resnici zveza z Nemčijo. In tako dobra zveza, da gre lahko nekdo v soboto za čez nedeljo na Bavarsko, v ponedeljek zjutraj je pa lahko zopet v svoji pisarni.

Med Nemci in morjem žive Slovenci, Furlani in nekaj Nemcev, ki jih je naselila Avstrija v želji, da zgradi vsenemški most prav do morja. Da Slovenci ne maramo Italijanov, je nekaj starega. Da jih ne

marajo Furlani, je tudi znano. Kaj, če bi nekega dne Adolf storil to, kar je storil v Avstriji? Pripravil armado in vdril — v par urah je pri morju. To niso nobene sanje, ampak skoro gotovost. In ne bo treba dolgo čakati — mogoče par let, pa se to zgodi.

In Slovenci, kar jih je po tistih krajih? Kakor dunajski socialistični delavci: slabše se jim ne more goditi nikjer, kakor se jim godi pod Italijo. Baš nasprotno: lahko, da bodo dobili brez primere več pravice in svobode, ker bi bilo Nemcem pač do tega, da si debe in ohranijo naklonjenost tistih, ki ne marajo Italijanov.

Mogoči bi bili tudi kakih drugih dogovorih. Italijani so se vgnezdili do Reke, zavzeli vsa slovensko Istro, pobrali več otrokov in si zgovorili celo del celinskega ozemlja. Zader in okolico. Če bi Nemci izkušali pomagati in zavrati mejne črte, kaj zato nam, če pridejo do morja?

In Jugoslavija? Jugoslavija ni Italija. Ona je del velikih slovanskih plemen, ina torej amono ozadje. Bratje so od Jadrana pa do Alaske. Predno bo Hitler izkušal kaj brskati tam, si bo desetkrat premislil. Ne pojde tako, kakor so vpili njegovi pristaši po Koroškem in Štajerskem — ponajveč po nemški Sloveni — "Najprej podjarmimo Avstrijo in potem ves svet!"

Ampak težave bodo imeli Italijani. Nikogar nimajo, kamor bi se naslanjali. Zato bi ne bilo nič čudnega, če bi se tista Italija začela krčiti od sedera tako, kakor je rastla zadnjih šestdeset let.

Časopisje piše dosti, kaj bo s Čehoslovake. Čehi in Slovaki sami so mirni — le drugi vpijejo, kaj ho ž njimi. Zakaj oni dobro vedo, da niso izgubljeni otek med svetovnimi narodi, kakor so postavili Ogri ali Rumuni. In Adolfu se čisto lahko zgodi tako, kakor tistemu avtomobilistu, ki je vedno drvel s svojo karo, pa se mu ni nikdar nič zgodilo. Enkrat samkrat je bilo nekaj — no, pa tedaj je bilo preveč.

Ali je Nemčija kaj profitirala s podjarmljenjem Avstrije? Danes ima povečana Nemčija okoli 73 milijonov ljudi in nikjer nobenega zaveznika. Ne molite se glede Italije, kajti tista se Rim-Berlin je definitivno prerezana v brennerskem pasu.

In če primerjamo to številko s predvojnimi, ko je bila zveza Avstrije in Nemčije, bomo videli, da manjka vseh tistih, ki so danes po samostojnih slovenskih državah. Predvojna Nemčija in Avstrija sta šte-li okoli 110 milijonov ljudi, in če primerjamo to številko z 73 milijoni, vidimo, da jih precej manjka. Torej ne izgleda tako hudo in tudi tako nevarno, vsaj za nas ne.

Avstrija je šla — n. v. m. v. (Čitaš lahko: Naj v miru počiva — ali — naj vrag mrho počitra).

25 LETNI JUBILEJ

Universal, Pa. — Delavske razmere so bolj slabe. Premogovnik obratuje en, dva do tri dni na teden. Universal Atlas Cement tovarna je zaprta, pa se sliši, da bo kmalu začela obratovati.

Nedavno so moji ženi in me ni priredili otroci veliko presenečenje o priliki najine srebrne poroke. Udeležba je bila tako velika, da nisva take nikdar pričakovala. Bili so navzoči z Universal, Center, North Bessemer, White Valley, Imperial in še celo iz Clevelanda so dospeli. Vsega skupaj sva dobila nad trideset krasnih darov, med njimi zapestno uro, od sinov in hčera pa košaro cvetlic, med njimi pa 25 srebrnih dolarjev. Prepričani bodite, da ne bova nikdar pozabila tega pomembnega dne. Najlepša hvala vsem!

Pavel in Johanna Kokal.

Peter Zgaga

NAPREDEK ZNANOSTI

Pred dvajsetimi leti je znašala povprečna starost človeka petinštirideset let. Zdaj znaša petinpetdeset let, kmalu se bo pa pomaknila življenjska meja do sedemdesetega ali osemdesetega leta.

Prihodnji rod bo videl osemdesetletnike, ki bodo porivali pred seboj otroške vozičke, toda v vozičkih ne bodo njihovi vnuki ali pravnuki, pač pa njihovi lastni otroci (že vsaj prepričani bodo o tem, če bodo svojimi dosti mlajšim ženam na besedo in prisego verjeli.)

Pripravljajo se pa še druge veljavne izpremembe, ki bodo revolucionirale svet.

Newyorška zdravnica Seymour preseneča javnost s svojimi poskusi, ki so se ji baje že v dostih slučajih obnesli.

Ti dni sem čital njeno učeno razpravo. Razumel sicer niti sem dosti, ker kar mrgoli tujih čudno čudežih besed, navzile temu sem pa iz nje razbral, da je ovrzla prastaro pravilo, da je treba za spočetje otroka dven — namreč moškega in ženske.

V to svrhu je obdarila narava ljudi z ljubeznijo, cerkvene ozioroma posvetne oblasti pa dajejo zaljubljenecem v obliki zakona licenco, da skrb za razmnožitev rodu.

Omenjeni učeni doktorici se je že v petnajstih slučajih posrečilo omogočiti ženski nosečnost in sicer v času, ko je bil njen mož na potovanju, v arestu ali kdovekje.

Po določenem času je prišel na svet zdrav otroček, in ko se je srečni oče ves zadovoljen sklanjal nad njim, se je otroče nauradnilo, češ: — Tebe pa sploh ni treba bilo...

Sicer pa zaenkrat pomaga zdravica le tistim ženskam, ki zaradi kako telesne nepravilnosti ne morejo vršiti vzvišene naloge materinstva, sčasoma bodo pa prišle tudi druge na vrsto.

Ženski, ki bo hotela imeti otroka, sploh ne bo treba moza. Strokovnjaki, ki se bodo pečali s temi preprostimi operacijami, bodo imeli čez glavo dela, pod pogojem, seveda, da bodo ženske hrepenele po otrocih.

Dandanes namreč v d n o manj hrepena.

Potrebno življensko snov ima omenjena zdravica spravljeno v stekleni cevi. Proces je zaenkrat še precej drag. Kot sem čital, stane sto dolarjev. Toda vsaka novost je sprva draga.

Materam, ki imajo odrasle ali napolodrahe hčere, bo prihranjena marsikatera huda ura. Ko bo hčerka zibala, bo rekla mati sosedom:

— O, moja, pa ni tako kot so druge. Ona sploh ne mara moških. Že kot otrok se je rada igrala s punčkami. Da se bo bolj doma držala, sem ji dala tistih par dolarjev, da je šla lani k dohtarici, letos pa res dobila živega otročka. O, moške pa sovraži. Z moškimi noče imeti nobenega opravka.

In hč bo potrdila, da je bilo res tako, mislila si bo pa svoje.

Zakonec, ki jima po petih ali šestih letih ni Boga dal otrok, bosta po temeljitem prevdaru prišla do zaključka, da bo treba nekaj storiti, ker je v hiši tako pusto, prazno in dolgočasno.

Mož se bo nekaj časa obotavljaj, slednjič bo pa ljubki ženič stisnil potreben denar v roko rekoč: — Na pojdi. In glej, da boš šla k dohtarici. K dohtarju ni pa nikar ne hodi, posebno pa k takemu dohtarju ne, ki sploh dohtar ni.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.55	Din. 100	Za \$ 6.35	Lir 100
\$ 5.00	Din. 200	\$ 12.70	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$ 19.05	Lir 300
\$ 10.00	Din. 400	\$ 25.40	Lir 400
\$ 12.50	Din. 500	\$ 31.75	Lir 500
\$ 15.00	Din. 600	\$ 38.10	Lir 600
\$ 17.50	Din. 700	\$ 44.45	Lir 700
\$ 20.00	Din. 800	\$ 50.80	Lir 800
\$ 22.50	Din. 900	\$ 57.15	Lir 900
\$ 25.00	Din. 1000	\$ 63.50	Lir 1000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljnih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah dovoljume se boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.—	\$ 10.50
\$ 15.—	\$ 15.25
\$ 20.—	\$ 20.00
\$ 25.—	\$ 24.75
\$ 30.—	\$ 29.50
\$ 35.—	\$ 34.25
\$ 40.—	\$ 39.00
\$ 45.—	\$ 43.75
\$ 50.—	\$ 48.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

Vesele in žalostne vesti iz slovenskih naselbin

FRANJO SCHIFFRER, VELIK UMETNIK

Piše Anton Grdina, Cleveland, Ohio.

Pred par tedni se je pojavil med nami mož, umetnik, operni basist Franjo Schiffrer Navigin, ki je nas naravnost presenetil. Že ob njegovem prihodu se je dogodilo nekaj, kar nas je dvignilo iz spanja k življenju. Sprejeli smo tega moža po svoji narodni nerodnosti in ga obsodili med navadne ljudi, še predno smo ga spoznali. Skoro, da mu nismo rekli, naj gre, odkoder je prišel. Ljudje smo pač hitrih sodb napram drugim. Sebe imamo najrajši, drugim neradi dajemo priznanja. Toda pri vsem tem smo pa tudi pravični, in če smo storili komu krivico v nepremišljeni naglici z našo obsodbo, jo radi hitro popravimo.

Nekaj sliknega se je dogodilo v naselbini s prihodom zgoraj imenovanega umetnika, Mr. Schiffrerja.

To sem omenil mimogrede radi tega, ker so mnogi nekaj brali v naših časopisih, pa niso razumeli, zakaj se je šlo. Vsa stvar se je hitro uravnila in zadostno popravila v vsestransko zadovoljstvo.

Ker sem imel sam z drugimi vred tudi precej s tem opraviti in z gostom razgovarjati, si šteljem v dolžnost, o njem vsaj v kolikor mi bo mogoče po svoji skromnosti tudi napisati.

Veliki umetniki in odličnjaki so v svojem govoru, posebno pa še glede svoje osebe, silno skromni ljudje. Nobene besede se ne izve od njih, da bi označili svoje vrline in svoje zasluge. Sami o sebi ne mislijo ničesar, še manj, da bi sporečali. O njih velja tista tako resnična beseda: "Bolj in več ko človek ve in zna, bolj si misli sam o sebi, da ničesar ne ve in ne zna."

Popolnoma resnično velja to o našem gostu, za katerega sem napisal teh par vrstice. V njegovi družbi in razgovorih z njim sem ga naravnost občudoval. Tajiti sam o sebi ni mogel, hvaliti se pa ni hotel, kar je pa moral povedati, je bila pa samo gola resnica.

Ljudje so obdarjeni z različnimi talenti in poklicani, da izvršujejo dela svojega poklica častno in vredno, za kar so se odločili.

V kolikor sem mogel z nadležno sitnostjo izvedeti o njem in s tem, kar je potem umetnik tudi sam dokazal z nastopom v operi, je vse v skladu, da je poklican mož da vrši delo velikega umetnika, peveca, naj potem poje, kar hoče ali kjer koli hoče.

S tem je v skladu vse drugo: njegova oseba, njegova uljudnost, njegova resnost, njegova

govorica z ljudmi in njegovo obnašanje med rojaki.

Umetnik je pridobil vsakogar, kdor ga je imel priliko slišati. Z umetnikom Schiffrerjem se vsak lahko razgovarja. V njegovi družbi biti, je veselje. Pri vsem tem je pa umetnik popolnoma nepristranski in se ne hlina ter mu je vse eno, kaj o njem kdo misli ali sodi. On ne pozna in ne razločuje strank. On je v pravem pomenu besede samo umetnik, vsakemu pa je enako prijatelj.

Schiffrer je bil rojen v Ljubljani. Po vojni je šel v trgovsko šolo na Dunaj za tri leta. Potem je bil v Londonu sprejet kot poslovodja za potovalnega nadzornika. V njegovo področje je spadalo nadzorstvo nad poslovanjem eksportnih trgovskih uradov. Znano mi je, da je imel najboljšo službo in plačo za njegove zmožnosti. V taki službi je umetnik potoval večkrat tudi v Italijo, ki je znana dežela umetnosti v petju in v glazbi. Ker je bil v to poklican, je pričel študirati umetno petje. Pozneje je sklenil opustiti trgovsko službo in nastopiti v operah. Njegovo ime je kmalu zaslovelo, in povsod so se mu nudile prilike pristopiti k operam. Tako je prepotoval mnogo sveta in užival v svojem poklicu spoštovanje. Njegov glas je prišel v Ameriko. Pred 4 meseci je došel v New York in razmišljal ter se pogajal za operno družbo.

Do sedaj še ni prišel do zaključka in ostane še nadalje v Ameriki. V kratkem ima umetnik operni nastop v Bostonu, potem se vrne in bo zopet prišel med nas. Ako se bo slovenska javnost zavzela zanj, je pripravljen vprizoriti primerno turo po slovenskih naselbinah v mesecu aprilu proti osrednjemu zapadu.

Mr. Schiffrer se mudi tukaj med nami bolj kot gost na obisku kakor pa radi tega, da bi pel po naselbinah. Pri tem je pa pri volji pokazati svojo umetnost našim ljudem, mimogrede dokler se nahaja med nami.

Koncert, ki ga je priredil v Clevelandu, je slovensko javnost dvignil iz spanja. Naša jevska družba so ga sprejela za velikega junaka, a izbornega učitelja umetnega petja in za najboljšega umetnika kar smo jih že imeli čast slišati.

Nastop umetnika Schiffrerja v Slov. Nar. Domu v nedeljo 6. marca je naravnost očaral ljudi. Še nikdar poprej ni bil večji umetnik na odru

Ob 40-Letnici

Jugoslovanska Katoliška Jednota v Ameriki

beleži in nudi v obeh oddelkih:

IMOVINA — \$2,254,385.93

ČLANSTVO — 22,954

NAPREDEK v zadnjem letu 2593 članov

ŠTEVILO društev 187

PRAVILA — Sodobna in moderna

POSLOVANJE — V soglasju zadovoljstva

KAMPANJA: V marcu, aprilu in maju

ZAVAROVANJE: Šest različnih certifikatov

KONČNO: Če niste še dovolj zavarovani, pristopite k najboljši, svobodni in bratski organizaciji v Ameriki.

GLAVNI STAN IN LASTNI DOM:

ELY, MINNESOTA

KINO O ŽIVLJENJU SV. ANTONA

Postni čas je za premišljevanje in molitve. Eno najboljših sredstev za to premišljevanje je pa kino o življenju Jezusa Kristusa ali katkega svetnika. Lansk leto smo imeli pri nas v New Yorku sliko, ki nam je pokazala življenje Jezusa Kristusa. Takrat je bila naša cerkva natlačena z našimi dobri mi farani. Slika je napravila prav lep vtis na vse udeležence.

Tudi letos bomo imeli lepo in podučno sliko v naši fari. Antpak letos bomo pokazali sliko o življenju sv. Antona Padovanskega, velikega čudodelnika frančiškanskega reda. Kazanje tega filma bo na nedeljo 20. marca 1938 ob 8. uri zvečer v slovenski cerkvi, 62 Osma cesta v New Yorku. Vstopnina za odrasle bo 35c, za otroke 15c. Po kazanju slike bo blagoslov z Najsvetejšem.

Sveti Anton je znan vsakemu katoličanu. Njegov kip se vidi skoraj v vsaki katoliški cerkvi, ne samo v tistih cerkvah, ki jih vodijo frančiškani. Vsakemu je tudi znano življenje tega velikega svetnika in zato imajo katoličani povsod tako veliko spoštovanje in upanje do njega. Gotovo ste že večkrat brali življenjepis sv. Antona, zdaj imate priliko videti to življenje v slikah. Zato na vsi rojaki v New Yorku, Brooklynu in okolici prijazno vabljeni, da pridejo na Osmo in vidijo to zanimivo sliko. Na veselo svidenje 20. marca v New Yorku! Fant od fare.

JOLIETSKI BOJAK IZNAJDI TELJ.

Joseph Hribar, avtomobilski mehanik v Joliet, Ill., je iznašel mehanično napravo, katere avtomatično brusi "bearings" v avtmem motorju, s čimer so stroški dotičnega brušenja znižani s sto na šest dolarjev. V ta namen je odprl delavnico, v kateri proizvaža omenjeno napravo.

"ODPRTA NOC IN DAN SO GROBA VRATA..."

V Clevelandu je preminul Louis Rehar. Če bi živel, bi prihodnji mesec dosegel starost 70 let. Bil je še vse do zadnjega živahen in prijazen mož. Rojen je bil v Trgu pri Vipavi. V stari domovini zapuša eno sestro. V Ameriko je došel l. 1902. Pokojni se je poročil v Trstu pred 42 leti z Ano, roj. Dolgan, doma iz Košane na No. tranjskem. 24 let je delal v klobučarni, zadnja leta je bil brez vsega dela. Bil je poznan kot dober vrtnar in je mnogim pomagal pri nasadih v vrtovih.

V Clevelandu je preminula v mestni bolnišnici Mrs. Frances Sklamba, stara 53 let. Dekliško ime je bilo Vas. Rojena je bila v Petrovich pri Celju na Štajerskem. V Ameriko je prišla leta 1912 in se je nastanila v Kansas City, Kans., kjer je živela šest let.

Po štiri tedenski bolezni je preminul v Clevelandu rojak John Tekavčič, v starosti 48 let. Doma je bil iz vasi Rodje pri Hinjahu, odkoder je prišel sem pred 30 leti.

V Clevelandu je preminul rojak Jernej Bricej, star 66 let. Bil je samec. Rojen je bil v vasi Dobrunje pri Ljubljani in je prišel v Ameriko leta 1912.

V Pueblo, Colo., je umrl Anton Uršič, po domače Ustnikov Tone, doma iz Št. Raperta na Dolenjskem. Star je bil 58 let. V Pueblo zapuša žalujočo družino, soprogo Fannie, 6 sinov in tri hčere.

NAPAD V JOLIETU.

Te dni je 55-letni George Klepee napadel z nožem 52-letnega Antona Miklavčiča, svojega bivšega stanovanjskega gospodarja in mu je prizadjal težko rano na vratu. Napad je bil izvršen na ulici. Miklavčiča so odpeljali v bolnišnico. Klepee pa je v zapor. Klopee pravi, da se je masčeval za napad, ki ga je Miklavčič izvršil nanj pred tremi leti.

NOVICE IZ MINNESOTE.

Na Elyju so 5. marca našli Valentina Novljana mrtvega v postelji. Star je bil 49 let, samski in v Ameriki je živel okrog 25 let. V Evelethu, kjer je prebival, zapuša brata, v stari domovini pa dva brata in tri sestre. Doma je bil iz Velike Žalne na Dolenjskem.

Družina Mihael Šterk, ki je bila šest let v starem kraju, se je povrnila v Gilbert.

Delavski voditelj

Tom Mooney, ki je že nad 20 let zaprt zaradi domnevne so uredbe pri atentatu na paradness paradu v mestu San Francisco.

VLAK UBIL ROJAKA.

V Yukon, Pa., je rojak Fr. Captuder, star okrog 50 let in doma iz Gornje Javorice pri Moravčah, 25. febr. šel po opravkih po železniškem tiru, pridrvel pa je vlak in ga ubil na mestu.

OPERA V NEW YORK HIPPODROME.

New York Hippodrome Opera Company vprizorja opere skoro vsak dan v Hippodrome na 43rd St. in 6th Ave., po ljudskih cenah od 50c do \$1. Prihodnje predstave bodo: Barber of Seville, 19. marca Cavalleria Rusticana, 25. marca Carmen, 26. marca La Traviata, 27. marca Faust, 1. aprila Madame Butterfly, 2. aprila (popoldne) Othello, 3. aprila

Velikonočne pošiljatve

Nikdar ni spomin na domovino in na svojeje tako jasen in svetel kot v velikonočnem času.

Pa tudi naši domači o Velikinoči nestrpno čakajo pisma iz Amerike.

Veseli so pozdravov in voščil, najbolj jih pa razveseli denarna pošiljatve.

Pošljite velikonočna darila v obliki denarne nakaznice s posredovanjem

Slovenic Publishing Company Travel Bureau
216 West 18th Street New York, N. Y.

ZABAVA V SLOVENSKEM DOMU V BROOKLYNU

Kot ste čitali v obliki oglasa zabavi v krogu svojih prijateljev in znancev malo razvedriti. Za to kličemo vsem skupaj, na veselo svidenje prihodnje soboto večer dne 19. t. m. v dvorani našega in vašega Doma, 253 Irving Ave., Brooklyn, N. Y. (Cor. Bleecker St.)

Slednji je zelo sposoben v tem poslu še iz prejšnjih let. Pred kratkim je imel in vedil svojo lastno restavracijo v zgornjem delu mesta New York, vsled česar vam lahko jamčimo, da boste deležni najboljših postrežbe v vseh ozirih. Pridite in prepričali se boste.

Njegova hčerka, Mrs. Millie Svet, katere je svakinja znane rojaka Mr. Antona Sveta, zastopnika "Glas Naroda", pa vam bo brezplačno postregla s pristnimi krvavicami in kislim zeljem.

Nadi se vam prilika, da se v veseli domači in neprisljeni

Z rojaskim pozdravom, Odbor Slov. Nar. Doma.

BISERNA POROKA MRS. PRISLAND.

30-letnico zakona ali biserno poroko sta 24. februarja praznovala Mr. in Mrs. John in Mary Prislant v Sheboyganu, Wis. Mrs. Prislant je ustanovljica procvitajoče se edine slovenske ženske organizacije v Ameriki — Slovenske Ženske Zveze, njena glavna predsednica ves čas od postanka in ena najbolj uglednih žen v Ameriki. Aktivna je tudi v različnih ameriških civilnih organizacijah ter članica direktorija javne knjižnice v Sheboyganu.

Mrs. Marie Prislant je štajerska rojakinja, doma iz Rečice v Savinjski dolini. Pred leti je bila gl. uradnica KSKJ. Tudi njen soprog je aktiven društveni delavec. Mrs. Prislantnih ameriških civilnih organizacij obiskati staro domovino. Biserni zakonski par ima troje otrok, dve hčerki, Mrs. Robert Fisher in Miss Hermine Prislant, ki je glavna bolnišnica strežnica na sheboyganski kliniki ter sina Theodorja, ki je učitelj umetnosti na višji šoli v Beloit, Wis.

VESTI IZ CALUMET.

Zadnje dni je v bolnišnici umrl Math Grahek iz Ahmeeka, star 77 let in doma od Črnomlja v Beli Krajini. V Ameriki je živel okrog 40 let in dolgo let je bival v okraju Keweenaw. Tu ne zapuša nobenih sorodnikov.

Iz Detroita je prišla vest, da je 27. februarja tamkaj umrl bivši Calumetčan John Z. Žunič, star 70 let in doma od Črnomlja v Beli Krajini. Pred 30 leti je vodil gostilno v Šesti ulici v Calumetu, kasneje ga je križa pregnala v Detroit, kakor na stotine drugih. Ob smrti je bil vdovec in zapuša sina in šest hčera.

Avto je težko pobil 10-letnega Fr. Horvata v Houghton, Mich.

niki ter sina Theodorja, ki je učitelj umetnosti na višji šoli v Beloit, Wis.

DA BOSTE "VEDRI" ZJUTRAJ... SE UTRDITE VEČER Z MLEKOM

Ko boste prihodnjič zvečer izmučeni, izplite, predno greste spat, nekaj mleka. Končni alkaljski odpor mrzlega, svežega mleka je naperjen proti strupom utrujenosti... in počutite se sposobnega ter čvrstega zjutraj. The Bureau of Milk Publicity, Albany.

THE STATE OF NEW YORK

EDINA SLOVENSKA POGREBNIKA V NEW YORKU IN OKOLICI

PETER JAREMA MME. JULIA JAREMA (za moške) (za ženske)

Pogreb \$110. in VEČ

Predno greste kam drugam, pa če je to tako daleč, pridite, ali pa telefonirajte nam za pojasnilo.

Jamčimo, da boste z našo postrežbo popolnoma zadovoljni.
129 E. 7th ST., med 1. Ave in Ave A 797 PROSPECT AVE, vogel 155 St.
NEW YORK Tel.: ORchard 4-2568 B R O N X Tel.: MElrose 5-5377

Da, da, antifašizem!

Da se sliši tudi druga plat zvona, za "Glas Naroda" napisal M. S., Pbgh.

Zadnjič smo čitali v "Glasu Naroda" članek M. K., da je antifašizem samo nov način komunistične propagande, in nekaj trditev, ki naj bi dokazale, da je res tako. Poglejmo kaj je na stvari, pretehtajmo argumente, pogledajmo, kako izgleda druga stran medalje, da se bomo lažje in pravilneje orijentirali v tem, danes najbolj perečem vprašanju.

Z otročarijami se ne spleta hosti, zato puščamo ob strani "argument", da med umnimi in neumnimi mislimi ni druge razlike, kot v dveh črkah "ne", oziroma, da je med mednarodnim in narodnim stališčem razlika samo v črkah "med". A krohacije spadajo v cirkus, v razpravah o življenjskih vprašanjih naj bi se uporabljalo samo resne metode dokazovanja.

Bolj resna in obrazložena vredna pa je trditev, da je antifašizem nekaj negativnega in da ni jasno, za katere pozitivne cilje se zavzemajo antifašisti. Če bi bilo v resnici tako, kot to trdi M. K., da slovenski protifašistični list, (proti kateremu nastopa pisec članka "Antifašizem?") skriva pozitivne cilje, bi bili očitki, če že ne pravilni, vsaj razumljivi.

Ali negativno gibanje proti vojni, ni ob enem tudi pozitivno gibanje za mir? Brez posebnega poudarjanja vsak človek, ki malo misli, da je borba proti vojni istočasno borba za mir.

Ali ni gibanje proti diskriminaciji priseljencev istočasno gibanje za enakopravnost priseljencev?

In ali ni jasno kot beli dan, da je gibanje proti fašizmu, gibanje za obrambo človeških, političnih in kulturnih pravic, ki jih tepta in gazi fašizem kjer koli se pojavlja?

Vse to je bilo in se pojavlja v "novini" slovenskih protifašističnih delavcev iz številke v številko, in M. K. ali ni imel pred očmi nikoli lista, katerega kritizira, ali pa hote la zavestno postavlja dejstva na glavo.

M. K. je imel namen pobijati komunizem in ima vso pravico po svojih najboljših sposobnostih zasledovati svoj cilj. Takim križarjem bi svetovali samo to, naj bodo malo bolj razsodni in da naj pazijo kako vršijo svojo obrt. Tako kot je M. K. začel, je vse skupaj agitacija za komunizem; ker če so samo komunisti proti fašizmu Mussolinija, Hitlerja; če so samo komunisti proti zatiranju delovnega ljudstva, potem je med Slovenci v Ameriki množica, mnogo komunistov. Če je to kar piše protifašistični list, komunistem, potem smo že zdavnaj bili vsi komunisti.

Zakaj? Ta list pravi, da fašizem ogroža delovno ljudstvo brez razlike na strankarsko ali versko prepričanje, da bomo trpeli pod fašizmom tako socialisti kot komunisti, katoličani kakor svobodomiselniki, strankarsko opredeljeni kakor politično brezbržni. Ta list pravi, da je s skupnimi močmi vseh onih, ki niso za fašizem, treba nastopati enotno. Katoličani naj krepijo svoje, socialisti svoje, komunisti svoje organizacije; vsak naj širi svoje ideje kolikor mu drago. Ko pa se pojavi potreba nastopiti proti fašizmu, naj vse posamezne skupine za ta njim vsem skupen cilj, združijo svoje sile v enotnem nastopu. Kakor so vsi delavci brez razlike na strankarsko in versko ali narodno pripadnost organizirani v enotni strokovni uniji zato, da so močnejši proti skupnemu nasprotniku kapitalistu, tako naj se za boj proti fašizmu nastopa enotno z vsemi onimi silami, ki so proti fašizmu.

To je jasno, ali ne? Kaj je komunističnega na tem? Kaj ima opraviti s tem srp in kladivo?

Če bo gostoljubnost "Glasa Naroda" dovoljevala, bom prihodnje skušal pokazati na razliko med režimi v Nemčiji in Italiji na eni, in med režimom v Sovjetski Uniji na drugi strani, ter zakaj dosledni protifašisti ne morejo delavske diktature smatrati za enako kapitalistični diktaturi.

CEMU LETETI V FLORIDO?

TRINERJEVA ANGELICA VAS BO UTKDILA!

Naši zimski in pomladni meseci so večkrat zelo neprijetni. Toda v Florido ni treba potovati, kajti vi se lahko upirate tem težkočam, če upoštevate preproste zdravstvene navodila in pijete Trinerjevo Angelico. Ako je želodec v redu, se telo upira vsem napadom prehlada, in Trinerjeva Angelica je najboljša opora za red v črevesju. Ta tonika ublaži želodec, spravi črevesje v redno delovanje, ustvari zdrav tek in trdno spanje. Več kot 47 let se Trinerjeva Angelica veseli slovesa najbolj zanesljive želodčne tonike. Prijetna za piti in dobra za vse člane družine. Pri Vašem lekarnarju ali naravnost od Joseph Triner Corp., Chicago, Ill. (Adv.)

Dopis iz domovine

OD SV. ANTONA V POLJANSKI DOLINI

Zadnje dni smo imeli pri nas, kot tudi drugod po Evropi, precej trdo vreme. Ni toliko snega kot bi ga ob tem času pričakovali, pač pa mraz, ki je dosegel 24-27 in tudi 30 in še več stopinj. V nekaterih krajih ga je bilo še več, v drugih manj, kar je za naše razmere veliko. Mnogi niso vajeni mraza, drugi pa zanj niso primerno oblečeni, pa tudi ne prehranjeni.

Oprostite mi, ker nadaljujem zopet z starimi novicami, za nameček bo pa tudi nekaj novih.

V Leskovici pod Blegošem je umrl zadnji jesen župnik Matjež Kos. Pastiriral je ondi okrog 30 let. Vse njegovo borno premoženje je zapustil domačim revežem—5000 din, 5000 din pa domači cerkvi za najnujnejše potrebe. Vsled tega so imeli reveži ob času njegovega pogreba skozi 3 dni pojedine v župnišču. Razume se, da so lezli berači skupaj od vsepovsod ne le domači. Še pred Božičem se je govorilo, da so imeli ubogi zopet nekaj sestanka, ker zopet je bilo nekaj pripravljenega za njih želodec. To je bilo slišati hvale od vseh o tako dobrem gospodu, ki je bil doma od Šentjanža na Dolenjskem. Njegovo ime bo gotovo ostalo v dobrem spominu pri njegovih župljanih, ki so večinoma reveži, ker boljši delo od te male gorske fare so prišli pod Italijo.

Tudi brez požarov ni bilo lansko leto, katere je vse zanesla strela. V avgustu je tresčilo ob času neke nevihte na Javorč. Zgorelo je vse, hiša in gospodarska poslopja. Škoda je bila velika, toda pogorele je bil nekaj zavarovan in je kmalu zopet vse spravil pod streho.

Na Javorč t. j. vrh Žirovskega vrha, odkoder je lep razgled v Poljansko dolino in Žirovsko kotlino, je zanesla strela že v tretje v zadnjih 15 letih.

Par dni nato je zopet udarila strela v leseno hišo sosedo pri Javorčenu. Zgorelo je seveda, istotako vse. Ob istem času je tudi zgorela znana Jesenkova bajta v Bačnah.

V Gorenjivasi so še vsi stari veljaki pri življenju. Tako Boština Jelovčan, ki še vedno gospodari in je še tudi gospodar svoje stacune, v kateri, da si ni velika, dobi vse. Paleček — Čeh, tudi še vedno kupčuje s čipkami, in je to najsolidnejša trdka v dolini, katera je v teh težkih časih še dala ženskam toliko zaslužiti pri čipkah, da so se pošteno preživele. Dasi čipkanje danes ni več to kot je bilo nekdanj.

Tudi stari Amerikanec Mrak-Bendišovec je še pri življenju s svojo Neško, ki še vedno kupčuje, ter posedujeta več lepih hiš.

Pri Peršutniku še vodijo staroznano mesarijo z gostilno vred. Starega Peršutija sicer ni več med živimi, vodi pa obrt njegov vnuk Pavle. Njegov oče Vencel Peršuti je v Ameriki, menda v Midway, Pa. Tudi stari Posavč je še pri življenju. Še ga vidim pogosto, ko hodim mimo, ko vleče pipo in me kot Amerikanca pozdravlja.

Lansko leto se je ob tem času kradlo po dolini, vse kar je bilo boljšega za pod zobe. Letos oziroma to jesen, je pa bilo vlomljeno pri Peršutniku, kjer je mesnica in odnešeno 25 tisoč din, malo prej pa na občinskem uradu v Poljanah, kjer so pobrali vse, kar je bilo v občinski kasi—18 tisočakov. Kdo je vlomil in kdo je vse to odnesel bi morda znal uganiti le kak Sherlock Holmes, katerih pa pri nas ni, in najbrž tu

di to ne bo prišlo nikdar na dan.

V Blatih osušujejo ondotni močvirni kompleks zemljišč. Delo je preračunano na 400 tisoč din. Nekaj bo prispevala banovina, ostalo pa posestniki, kateri bodo imeli korist od osušenega zemljišča.

Brezposelnim v okolici je to veliko pomoč. Prilika jim je dana, da sedaj pozimi vsaj malo zslužijo, ko bi drugače nič.

Tudi Cvelfarjev klanec znižuje. Skozi zadnje mesece je bilo zaposlenih ondi kakih 30-40 delavcev iz bližnje okolice. Tudi to je brezposelnim v veliko pomoč. Klanec, katerega znižanje je bilo eno najbolj potrebnih del, so znižali na ta način, da so gori pri Joškovi hi-

ši za dva metra odkopali dolino pri Cvelfarju pa za dva metra zasuli. Delo še ni končano, ker treba je še ob straneh betonskih škarp.

V Gorenjivasi na razpotju med Hlevčkom in Lahovo hišo bodo prihodnjo pomlad odstranili tamošnji ozki cestni prehod. Odstranili bodo Hlevčkarjevo hišo, ki je že itak danes podrtija, ter staro škarno, tako tam ne bo nobenega ovinka več. Tako se pri nas delavcem še obeta nekaj zaslužka. Vrh tega se pa še govori o novih cestah, ki naj bi jih delali tu in tam. Če se tudi to vresniči, potem res ne bo vzroka tarnati v hodoče o brezposelnosti in lakoti, katera je bila zadnja časa pri mnogih stalen gost.

Naročniki!

Pazite na ŠTEVILKE poleg naslova, ki pomenijo: prva mesec, druga dan in tretja pa leto, kdaj vam naročnina poteče. Naprimer: — 3.15.38

TO POMENI, da vam je naročnina potekla 15. marca 1938

Poslajte pravočasno, da nam prihranite nepotrebno delo pošiljanja opominov.

GLAS NARODA, 216 W. 18 St., New York

kajti: — brez dela ni jela.

Znak, da se je pri nas malo delo bi povedati le tisti, ki so ob predpustih kaj "poskusili". Naš stari prijatelj Andra-jancov Tone, ki ga pri njegovih letih še Bog drži pokonei, je užil toliko predpustnih dobrot kot malokateri človek v dolini.

Tudi pri hranilnicah so pričeli izplačevati male zneske 50 — 100 din na vloge, kar, če tudi ni veliko, danes nekaj pomeni.

Imamo tudi predpust. Kako

Vaš Tomaž.

SLOVENSKE KNJIGE

Vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev; prevodi del svetovnoznanih mojstrov; gospodarske, gospodinjske in poučne knjige; igre itd.

KNJIGARNA Glas Naroda

216 West 18th Street

New York City

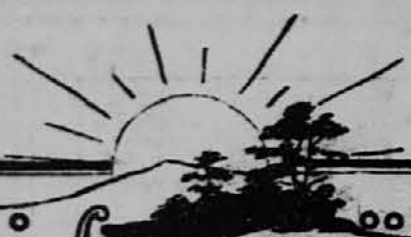
Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali 2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem stalni naročnik.

Slovenski farmerji v Ameriki

IZ ZGORNJEGA DELA NEWYORŠKE DRŽAVE

Od zadnjega mojega dopisa je že poteklo več mesecev. Čakal sem, da se kdo drugi kaj oglasi iz te farmerske naselbine (Worcester, N. Y.), ali dolaj je še vse tiho. Moj zadnji dopis je imel skoro teden dni zamude, kakor nekdanji kamniški vlak, ki so ga nekdanji karili s butarani.

Rad bi vedel, zakaj se posveča toliko pozornosti osebi z imenom Gabrielle d'Annunzio, ki je nedavno preminil za ta svet. Ako slovensko časopisje haš mora objaviti to novico, naj je postavi na zadnjo stran. Za nas Slovence itak ta objava nima nobenega pomena. Vsek, ki se še spominja njegovih mustlovstev, se bo zgrajal nad to propalico. Kaj je postal v prevaru, vsak, kateri se je le količkaj zanimal za svetovno politiko. Seveda temu narodnemu heroju bo Mussolini postavil primeren spomenik v znak hvaležnosti za njegove prispevke.

Lansko jesen sem čital članek "Pod vaško lipo" žigavtor je g. Kerže.

Njegove izjave ali nasveti mi vedno ugajajo, le to, da nas je prišel h kapitalistom, to se na ne vjma. Res je, da nam farmerjem ni treba hoditi za delom okoli tovarn ali agencij, imamo pa drage skrbi in težave.

Naše dnevno delo se prične po zini okoli šeste ure, in traja do enajstih, to je pri živini. Potem imamo par ur za druge, manj ali bolj važne zadeve. Popoldne ob štirih se zopet prične kmetiti, napajati in mlesti. To traja do osme ure zvečer v zimskem času.

Kaj pa poleti? Zjutraj zadnji čas ob petih, in zvečer dokler je dan vna svetloba, in se

pri luči, če ni drugače. Kakšna je naša bilanca na koncu leta? Ravno na isti ali še na slabši finančni podlagi smo, kakor leto nazaj.

Kdaj ste pa videli ameriške kapitaliste v raztrganih overallsih in z žuljastimi rokami? Pridite osebno okoli prvega hujja, pa se boste prepričali, koliko lenihov je na farmah, posebno pa med Slovenci.

Marsikateri je mislil, da bo samo pobiral in obiral, ali takega farmerja dnevi so bili steti.

Pozimi sem čital v Zgornji koloni dober nasvet, namreč tako se naiceje in najhitreje pride do pravih krvavih trdnih klobas.

Učitelj sem, če bi se ta recept posrečil. Praviš, da rižem namakati, to bi že šlo, kaj bi tu nišel in malo soli, kaj bi vsi ti isti "gverci" bi netri pradija? Ne verjamem, da bi bil pravišni popravi tek.

Zgaga, vprašaj Muserko, on je izv. žban mesar, mogoče se vama posreči. Če vama ta metoda uspe, prosim, za popolno navodilo. Tvoj prvi recept je bil preveč površen.

Tudi sem čital v tvoji koloni Zgaga, da ti je zdravnik odpovedal uživanje svinjkega in sa. Glej za spaka. Jaz sem pa že imel skoro zavito, da ti ne sluhi. Praviš, da ti le želodec ni prepovedal. Tu je pa zopet zapreka. Imam le enega, tega pa ne morem po bratsko deliti.

Pred božičem sem dobil precej obširno pismo iz stare domovine od svojega prijatelja, ki na dolgo opisuje tamkajšnje razmere.

Iz njegovih vrstic je razvidno, da je Slovenska ljudska stranka popolnoma pomekla

nekdanje voditelje naprednih idej s površja. Opisuje, da je vse temno oblačeno, le za kom narod žaluje, tega ne omenja. Mogoče za staro avstrijsko aristokracijo, ki je bila pred 20 leti pokopana, ali pa iz hinavščine do božjega prestola.

"Vse hče v nobesa", pravi. "Vsi oni, ki so pri koritu, imajo toliko okraskov okoli vratu v peclah svetlinje, kakor nekdanji nemški kuzer nikoli zasluženi medalji."

Zimo imamo ravno tako nestanovitno, kakor je Liga narodov v Ženevi. Bilo je par lepih dni v februarju, ali sušee ga bje. Skoro vsaki dan je malo snega. Tudi narava je postala muhasta. Izgleda, da je solnce na sedeči stavki, ki se nas grešnikov izogiblje.

O tvevli naseljenih tu na farmah, lanski letini jesenskih poltveh in štrajku bom pozneje poročal, če mi urednik tega donisa ne pošlje v koš.

S pozdravom, P. Rode.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

PRIZNANJE "GLASU NARODA"

Cleveland, O. — Tu vam pošiljam dve celoletni naročnini. Moj mož nima časa sam poslati. On mi je rekel, naj Vam pišem, da povejte Petru, da ga ne sme v črne knjige za zaostanekarje zapirati. Ni njegova krivda, da se je za nekaj dni zakašnilo. Krivda je moja, ker sem čakala, da je moja prijateljica Mrs. Lunder tudi dala za celoletno naročnino. Ako dva skupaj potujeta, so rekli večsih, je manjša "cerenga". Z denarjem je pa ravno tako. Mrs. Lunder je rekla: "Moram hitro plačati, da mi lista ne ustavi, ker se ga vsaki dan tako razveselim. Kadar čitam, malo pozabim mojo žalost po ljubljnem mojem možu, očetu in bratu, ki sniva spanje pravičnega že eno leto in dva meseca, gori na Kalvariji. Sveti naj mu večna luč."

Dragi naročniki in rojaki, le po in potrebno je, da list plačamo, ko nam naročnina potече. List nam prinese toliko lepiga čtiva, dopisov, novic in podneljvilih člankov.

Osebe Glas Naroda se trudi, da da naročnikom najboljsega gradiva, mi pa skrbimo, da časopis v pravem času plačamo, pa bo vsem prav.

Pozdrave urednikom in naročnikom.

Mary Milnar

Naša zastopnica za Cleveland in okolico

Mrs. FRANCES PATIA nabira nove naročnike za "Glas Naroda". Rojake prosimo, naj ji bodo pri tem delu naklonjeni.

Uprava.

Georges Ohnet:
Zadnja Ljubezen

Te besede je izgovorila s takim glasom, da jo je Lucie presenečeno pogledala. Videlo jo je vzravnano in mračnega čela kakor da je pravkar storila najvažnejši sklep v svojem življenju. Lucie jo je hotel vprašati, kaj to pomeni, toda grofica je ponovila svojo prošnjo:

— Glejte, da bom vedno vedela, kje ste in če vas pokličem, mi obljubite, da nemudoma pridete k meni.

— Obljubim vam.

— Dobro, zdaj sem pomirjena. Na svidenje jutri.

Objela je Lucie, jo nežno poljubila in odšla. Njeni lahni koraki so se komaj slišali na stopnicah in Lucie je ostala sama.

X.

Drugo jutro so gostje v vili pri zajtrku v svojo presenečenje zvedeli, da je Lucie Andrimontova odpotovala v Pariz. Grofica se je vrnila s kolodvora, kamor jo je bila spremila. Na vprašanje barona Tresoriera, kaj pomeni ta nenadni odhod, je grofica odgovorila, da mora Lucie prevzeti upravo svojega imetja in da je v tu namen za nekaj dni odpotovala.

— V Denville ji ne bo kazalo vračati se, — je pripomnila. — Poletje se bliža koncu in kmalu se napotimo v grad Cravant. Lucie prispe tja za nami.

Baron Cravant se je navidez zadovoljil s tem pojasnilom. Do odločilnega razgovora med bratrancem je prišlo na groficiho pobudo. Ta boj je poklicala k sebi svojega moža in mu sporočila, da mora Lucie za nekaj dni odpotovati.

Ker se je delal Armand presenečenega nad tako nepričakovanim Lucinim odhodom, je grofica pripomnila:

— Nočem vam prikrivati, da je glavni vzrok tega skoraj begu podobnega odhoda Cravanto v siljivo-st. Lucie se je bala za svojo svobodo in ker ni hotela mladega kavalirja preostro zavrniti, me je prosila, da mu obzirno sporočim, grad.

da ne more gojiti nobenih nad. Ker Lucie že dvajset zjutraj odpotuje, vas prosim, da odvedete Paula kam daleč, da bova imeli prostot.

— Ali hočete, da vas rešim neprijetne dolžnosti in pojasnim Cravantu Lucine pomisleke? — je vprašal Armand.

— Bila bi vam zelo hvaležna.

Bratrancu sta se vrnila opoldne z izprehoda na konjih navidez dobre volje, v resnici pa ločena po globokem sovraštvu. Baron je sicer obkomiselen, vendar so se mu pa zdeli dogodki zadnjih šestih mesecev vedno bolj čudni. Prišel je do spoznanja, da je zanesla Lucie ključ razkola v dotlej mirno zakonsko življenje njegovega bratrancu. Ni sicer še točno vedel, pač se mu je pa močno zdelo, da stoji med njima in Lucio Armand.

Vpričo prijateljev Armand in Mina nikoli nista pokazala, da je nujna zakonska sreča skajena. Markiz de Villenoyss je imel takoj prvilan z grofico dolg razgovor. Toda stari diplomat je bil v grofovem domu že davno kakor doma in zato se ni nihče čudil, da se z grofico tako dolgo pogovarjata. Armand je bil od jutra do večera v sedlu. Vsak dan je jahal na strano morsko obalo, kjer je privezal konja, sedel in se zasanjal zroč v neizmerne dalje. Sum morskih valov je spremljal globoko bolelost njegovega srca. O Lucii ni imel nobenih vesti in tudi vedel ni, kaj se je zgodilo med njo in njegovo ženo. Slutil je pa, da se je naprlo nekaj zgoditi. Svojo ženo je videl vedno blede in upadlih cel, zlasti so ga pa presenetili njeni že močno sivi lasje. Nekaj dni je zadostovalo, da se je postala za deset let. Njeno trpljenje je bilo tako očitno, da so se jeli prijatelji bati za njo. Vseeno je bilo zbežalo iz grofovega doma. Kmalu za njim se je razšla tudi družba. Grofica in Armand sta ostala sama in odpotovala sta v svoj grad. (Dalje prihodnjik.)

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani
VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu z Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 598 strani, s slikami
VSEBINA: Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med Jezidi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami
VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani
VSEBINA: Brata Aladija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju.
Cena \$1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani
Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golobjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani
VSEBINA: Izseljenci. — Yuma Setar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani
VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apaci. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani
Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

Slovenic Publishing Company

216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

DRŽAVLJANSKA VOJNA NA ŠPANSKEM

Španski vladni rušilec, ki je potopil ladjo "Baleario".

Potopljena fašistična bojna la dja "Baleario".

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. M.

Za Ingo je bil Gunnar pri mizi zelo raztresen sosed in njegovi pogledi ne lete k Hermi nič redkeje kot Kurtovi, samo da je v njegovih pogledih spoštovanje, kakoršno je imel do vsake ženske.

Inga se Gunnarju posvečuje z veliko udanostjo, katero je opazila tudi Anita in zato o tem premišljuje. Prav gotovo pa je vedela, da Inga pri Gunnarju ne more imeti prav nič upanja. Pri Ingi pa iz šale postaja vedno večja resnica. Gunnar se ji več ne zdi tako zanimiv kot sin njenega strica, temveč mnogo bolj kot mož. Naenkrat se prepriča, kako je zanimiv, kako ponosno in samozavestno je njegovo obnašanje. Po več letih vdovstva se je v njej zopet zbudila žena, ki je hrepelila po možu, četudi je bila po naravi zelo hladna. Vse to, kar je občutila do Gunnarja, ni bilo v nikakoli zvezi s sreem. Bil je le hladan račun in vzplamtanje čutov, kar jo je vlekel k njemu.

Gunnarju je nekako neprijetno pri sreč. Hladna, nedostopna Inga, kakršna je bila prej, mu je bila ljubša. Pa Ingi tudi ni nič kaj pristojalo, da je igrala ljubeznivo in snubečo ženo. Preveč neprijetno je bilo njeno obnašanje. Zato se Gunnar zadržal popolnoma mirno in hladno. Inga pa v svoji domišljavosti misli, da se Gunnar samo ne upa misliti na svojo srečo in si zato pravi, da je treba ta odpor, ki najbrže izhaja iz njegove pomzičnosti, premagati. Misli si, da mora postati jasnejša, da ga opogumi, da jo bo zasnuhil.

Herma se zelo peča z otrokoma in je govorila z drugimi samo, kadar jo je kdo kaj vprašal. S svojimi razumnimi očmi pa pri tem marsikaj opazuje.

Navzlic temu pa se pridno poslužuje jedil, ki so ji bila nekatera tuja. Najprej pride na mizo čudovita zeljsena juha, nato ribji ragu, pri katerem se je baronica Seebach nakremžila, Herma pa se je zdel zelo okusen. Nato pride teletja pečenka z gobovo omako in kompot in solata. Nazadnje pa še pride "nebeška" močnata jed s smetano in sadjem.

"In to sredi tedna! Kako bo še v nedeljo?" Tako vprašuje Herma. In ko bi je Gunnarjeve oči ne bile zmedle, bi se zatopila v življenje jedil. Tako dobro se v svojem življenju ni nikdar jedla.

In najbrže tudi nikomur ni tako dobro teknilo kot njej. Vsi so vzeli zelo malo in tako se tudi sama ne upa več vzeti. Samo pri slaščicah — tu se ne more premagovati — vzame še drugič, ko opazi, da sta tudi Gunnar in Anita še enkrat drugič. Otroka sta smela dobiti samo po en kos. Ko jima hoče Herma na njuno prošnjo še enkrat dati, gospa Inga odločno oporeka:

"Otroka dobita od vsake stvari samo enkrat, gospica Hell; prosim, zapomnite si to," pravi trdo in glasno. Herma se molče prikloni in odrine otrokova prazna krožnika. K sreči si je že drugič naložila svoj krožnik, drugače se sedaj ne bi več upala.

Od strani gleda proti Gunnarju, ki je ravno pričel jesti drugi kos in pri tem opazi, kako se mu preko ust raztegne lahen nasmeh. S Herminega obraza jebral njene misli. Herma opazi ta nasmeh in v zadregi ne ve, kam naj bi pogledala. In tedaj se njene oči sročajo s Kurtovimi, ki ji namrečne. Herma se prestraši in se na stolu vzravna. Prav nič ji ni všeč, da bi ji zopetni Kurt mežikal. In na njenem obrazu se pokaže tako odbijalen izraz, da je Gunnar, ki ga je opazil, z njo zelo zadovoljen. Takoj uvidi, da jo je Kurt neprimerno zaupno pogledal.

Naglo pogleda Kurta in ravno se opazi, kako je konce prstov stisnil kot bi prosil odpustčanja. Na to pa Herma odgovori samo s tem da visoko dvigne glavo in nato Kurta popolnoma prezira.

Gunnar vse to opazi z velikim zadovoljstvom.

Pogovor med kosilom ni bil posebno živahen. Anita samo pripoveduje, da bo popoldne prišel njen novi avtomobil in obenem tudi novi sofer. Zato sporočilo pa se nikdo ni posebno zanimal. Kurt jo samo vpraša, kakšne tvrde je avtomobil, Inga pa o notranjosti, kar ji Anita navdušeno popiše. Tudi ta zadeva je bila rešena. Samo kratko še reče Anita, da bo sofer stanoval v stranskem delu gradu in izrazi upanje, da bo s tem mama zadovoljna. Mati mima ničesar proti temu, kajti njej je kaj malo do tega, kje stanuje sofer njene pastonke. Saj je sama postala njena mačeha, ker ni mogla od nje več po svoji volji dobiti denarja, kolikor si ga je želela. Poleg tega pa se je s svojima otrokoma že čutila gospodinjjo na Lindecku. Vendar pa se v njej včasih še dvigne tajen strah, da bo izgubljena oporoka nekega dne prišla na dan, toda ta bojažen blede z dneva v dan, ker se do sedaj še ni nikdo javil, da bi jo našel.

Niti najmanj ne misli, in tudi Kurt ne, da ima krasno plavalno dekle v svoji omari rumeni ovitek na dnu svojega nočnega kovčega. Ko je Herma izločila svoj kovčeg, je ovitek mirno pustila ležati v njem, ker ni vedela, kam bi ga drugače mogla spraviti. Saj ni niti slutila, kako važen je bil rumeni ovitek za vse stanovalece Lindecka.

Uradi, kleti in skladišča Manfred Hallerstedtove tverke so bila ob vznožju hriba pod gradom. Na dolgo in široko se je raztezalo poslopje, kjer je bilo celo podjetje. Bilo je velikansko podjetje. Tu so pridelovali Lindecksko vino iz posebnega izbranega grozdja. V enem odseku so tudi izdelovali šampanjec, ki je bil tudi na zelo dobrem glasu. Veliki vinogradi so spadali k podjetju, poleg tega pa je tverka kupovala grozdje od mnogih kmetov. Bila je tudi strojnica in elektrarna. Vsek dan so vozili tovorni avtomobili zaboje z vinom na železniško postajo. Pa tudi v sodih so razpošiljali žlahti sok. V kletih so ležale posebno dobre vrste vina, da so bile dovolj vležane in sposobne za trg.

Že več let je bil Gunnar duša in glava celega podjetja in z velikim zadovoljstvom je Manfred Hallerstedt opazoval, kako je njegov sin vedno bolj zrasel s podjetjem. Vsek uslužbenec pri podjetju se je navadil na to, da ga je smatral za najvišjo osebo in v tem se tudi sedaj ni prav nič izpremenilo, četudi je baron Kurt Fuchs veljal za dediča in naslednika starega gospodarja. Saj je vsek otrok vedel, da bo Landstrom še mnogo let imel v svojih rokah vodstvo celega podjetja.

(Dolgo pričakani)

Tedenski kotiček

Piše: I. BUKOVINSKI. Pittsburgh, Pa.

Neka Nemka, ki je prišla zdravja iskat v našo Mercy bolnišnico, me je iznenadila s vprašanjem, da li imam rad njihovega Hitlerja.

— Zakaj "neki" bi ga rad imel? — se začudim.

— I no, ker nosiš pristržene muštake kakor on.

— Babica neumna — sem siknil — kaj vsega si ne misliš!

Kmalu nato pa me ustavi deklica, bolniška stročnica, hoče vedeti odkod v starem kraju prihajam, in ko sem ji dejal, da iz bivše Avstrije, mi odvrne:

— Saj sem si tako mislila; tudi Hitler je doma iz Avstrije, četudi Nemce komandira (zdej, ko to pišem, tudi Avstrije) in preganja nedolžne državljane, na primer katolike in tudi protestante, najbolj na Žide, ako ravno se niso drugega pregrešili, nego da so se od svojih židovskih starišev rodili, in še to ne po svoji krivdi.

— Ti si najbrže z njim v kakih zlahti, vsaj od daleč.

— Sveta nebesa, v zlahti? Da, prav imas, jako od daleč: Po Adamu in Evi. Ampak počem to sklepas?

— I kar tako; muštake imaš ravno take kakor on.

— Tri sto medvedov — sem zaklel natihoma — ta je lep! Temu našlutenmu Hitlerju me primerjajo? In človek je že v sorodu, samo da se tako nosi kakor drugi. O čakaite ljudje brezumni, temu se lahko odpomore.

In pustil sem si muštake rasti, tako da ni bilo prav nobene podobnosti kakemu Hitlerju.

Nekaj tednov potem me obišče v mojem gnezdu rojak-prijatelj in komaj da me zagleda, me pozdravi:

— Hello boljševik, kako ti kaj gre?

— Pa kakšen boljševik sem jaz? — zavrnem.

— I no, tisto pod nosom si pustiš rasti tako kot Stalin v Rusiji, in ako on ni boljševik, potem ni nikdo.

— Stalin ni noben boljševik, dosti manj nego rimski papež — mu popravim — ampak slabševik, ker je zagrizen sovražnik in zatiralec osebnih svobod, ki je človeku poleg inteligence največji dar od narave ali Stvarnika, in brez katere ni nobenega napredka.

Daj enemu ali drugemu gospodarsko sigurnost in vse pojgo za udobno življenje, pa mu odvzemi svobodo dejanja in nehanja, javnega izražanja in vdejsstvolvanja (v kolikor ni na škodo drugim) in oropal si mu najdražji zaklad ter ga ponižal pod žival.

In pod njegovo avtokratično vlado se dogajajo hude stvari nego pod bivšimi ruskimi carji, ki zelo diše po španski inkviziciji, na primer notom mučilišnih sredstev izsiljene izpovedi

takozvanih protirevolucionarjev, ki ne odgovarjajo resnici, in tajno odstranjenje (uničenje) gotovih oseb, brez zaslišanja in sodniške obravnave, itd.

Da, to pa je še lepše: ruskemu diktatorju me torej prispejodablajo, in to samo radi muštace. No, le počasi ljudje brezpanetni, temu se prav lahko pomaga.

Ko se je prijatelj poslovil, sem precej vzle britev in se popolnoma do čistega obril.

Neko soboto po tem dogodku sem srečal v mestu znano mlajakinja, in skoro je že odvihrala mimo, ko se ozre nazaj in mi zakliče:

— Ho, kaj si ti Ivan? Saj bi te skoro ne poznala, ker si se obril in zdej res izgledaš kakor sam Mussolini. Prav gotovo si to njemu na čast storil.

In je odbrzela.

Po meni je kri zavrela, in rojakinja je imela srečo, da je bila ženska, ker v nasprotnem slučajju ne vem, kaj bi se zgodilo.

— Nu, tu ga imaš — sem dejal samemu sebi — zdej pa te Mussoliniju glihajo! In da bi se obril njemu na čast, ki je podjarmil na tisoče mojih rojakov in jim oropal vse pravice?

Iz slovenskih nasebin

SLABE DELAVSKE RAZMERE

Iz Brownfield, Pa., nam poroča Toni Novak:

Kar se dela tiče, je tukaj zelo slabo. Kdor dela, pa skoro nič ne zasluži. Mene so že meseca septembra pahnili z dela, in nič ne vem, kaj bo. Slovenec nas ni dosti tukaj. Rad bi izvedel, kje se nahaja moj stric Alojzij Koncil iz vasi Hrušovie, Dolnja Straža pri Novem mestu. Vsakemu, ki mi sporoči njegov naslov, bom zelo hvaležen. Zdi se mi, da je nekje v državi Washington.

Pozdrav! — Toni Novak, Box 103, Brownfield, Pa., Fayette County.

ŠTIRIDESETA OBLETNICA POROKE

— Danes je štirideset let, kar sva se poročila, — reče svoji ženi. — Ne vem kako je minilo. Zdi se mi, kakor da bi bilo včeraj. Toda če pogledam najine otroke, ne morem drugače kot verjeti. Spodobni se, greva v božji hram, da se tam zahvaliva nebu za najino zdravje in srečo ter za zdravje in srečo najinih otrok. Dan je lep, brez oblaka, kakor je bilo tudi najino življenje en sam solnčni dan, zato se mi zdi, da je tako hitro minilo.

DOBITE SORODNIKE IZ EVROPE
Gotovo imate sorodnike ali prijatelje v stari domovini, kateri bi radi prišli sem na obisk ali stalno ostali tukaj.

CUNARD WHITE STAR posebna prepaiz služba vam da vsa navodila — olajša dobavo listin — izda vozni listek — jamči pomoč sorodniku ali prijatelju potom svojih dobro razvitih evropskih organizacij.

REDNA TEDENSKA ODPLUTJA NA

QUEEN MARY
najnovejšem ekspresnem parniku sveta —
BERENGARIA **AQUITANIA**
in modernimi motornimi ladjami
BRITANNIC **GEORGIC**

Vprašajte za našo brezplačno knjižico: "Dobite svoje sorodnike iz Evrope". Posvetujte se z lokalnim Cunard White Star zastopnikom takoj ali z

CUNARD WHITE STAR
25 Broadway New York

Ampak kaj naj zdej počnem, kako naj se nosim? Aha, že vem, krasna ideja! Pustil si bom rasti — dolgo brado. Vem sicer, da me bo ta ali oni pri-merjal temu ali onemu staremu Židu, ali nič za to! Stokrat raje sličin zadnjemu Židu nego pa kateremu izmed diktatorske trojce.

(Zadnjič se je vrnila v "kofi-čak" neljuba pomota glee Ladovika Zupančiča. Čita naj se: In tako je dosegel svoj postavljeni cilj: postal je prvi in edini slovenski odvjetnik (ne kandidat) v Pittsburghu in ce-li Pennsylvaniji).

Naposled so se oglasile tudi harmonike in razvila se je ne-vm, krasna zabava. Zdej, da je prisiljena zabava. Zdej, da je prišla prehitro ura ločitve. Izrazi ljubezni, ki sva jih bila deležna, so naju potrdili, veri, da so na svetu še dobri ljudje ter hvaležni sinovi in hčere. Iz srea se Vam za vse zahvaljujemo. Bodite zdravi in srečni!

Marin in Mary Smith, Homer City, Pa.

MILWAUŠKE NOVICE

Viktor Žagar, star 22 let, se je pred nekaj dnevi pobil, ko je avto, v katerem se je vozil s štirimi drugimi, trčil ob drugo.

V West Allisu je umrla Josephine Arch, stara 58 let in rojena v Skoecanju na Dolenjskem. V Ameriki je živela 37 let in tu zapuša moža, dva sina in tri hčere, v So. Chicagu pa sestro.

Dalje je umrl Fr. Zore, star 51 let in doma iz Toškega čela nad Ljubljano. Pokopal ga je rak v železnen. Zapuša ženo in več otrok.

Dne 6. marca je umrla 67-letna Terezija Drazinec, rojena v Metliki v Beli Krajin in ena najstarejših nasebin v Milwaukeeju. Zapuša moža in dve omoženi hčeri.

SODNIK LAUSCHE BOLAN.

Že pretekli teden je zbebel na močnem prebuhu elveland-ski sodnik Frank J. Lausche. Ostati je moral doma.

VSE PARNIKE
in
LINJE
ki so
važne za
Slovence
zastopa:
SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

18. marca:
Europa v Bremen
19. marca:
Vulcania v Trst
20. marca:
Queen Mary v Cherbourg
21. marca:
Rex v Genoa
22. marca:
H. de France v Havre
23. marca:
Normandie v Havre
Aquitania v Cherbourg

1. aprila:
Bremen v Bremen
2. aprila:
Conte di Savoia v Genoa
6. aprila:
Queen Mary v Cherbourg
Paris v Havre
9. aprila:
Sauria v Trst
14. aprila:
Europa v Bremen
Aquitania v Cherbourg
16. aprila:
Rex v Genoa
20. aprila:
Lafayette v Havre
Berengaria v Cherbourg
22. aprila:
Bremen v Bremen
Roma v Genoa
27. aprila:
Queen Mary v Cherbourg
H. de France v Havre
30. aprila:
Paris v Havre
Conte di Savoia v Genoa

NAZNANILU

Rojakom po Pennsylvaniji (posebno v Alleghany, Cambria in Somerset okraju) na znanjamo, da jih bo obiskal naš novi potovalni zastopnik

FRANK AILIN

Rojake prosimo, naj mu pošljujejo ustreči pri nabiranju naročnine.

Uprava Glas Naroda

"Naši Kraji"

VSAK bi rad šel s svojo družino na obisk v staro domovino in jim razkazal lepote svoje rojstne dežele. Seveda, ta srečna priložnost ni vsakemu dana, pač tukaj je prilika, da prinesete te lepote, ki je vaša dedščina, v vaš dom. Sleherni, ki je imel to knjigo v roki, je bil ginjen. Z radostjo in ponosom jo boste pokazali vašim sosedam.

Slike so v bakrotisku, tiskane na dober papir in samo na eni strani, v velikosti 5 x 7 1/2 inčev.

Ta krasna knjiga vsebuje 87 slik vas stane samo

\$1

NAROČITE PRI:

Narcize pod Golico
KNJIGARNI "GLAS NARODA", 216 West 18th St., NEW YORK

Važno za potovanje

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je poučen v vseh stvarih. Vred naše dolgotrajne skrbnje Vam zanesemo dati najboljša poiznanila in tudi vse potrebne preizkušnje, da je potovanje, uspešno in hitro. Vse to se zanesljivo obravnava na nas za vas poiznanila.

Mi preiskrhamo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja potni list, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjše stroške.

Nedržavljan naj ne odlašajo da zadnjega trenutka, ker prdno so dobi iz Washingtona povratna dovoljenja. RE-ENTRY PERMIT trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in zagotavljanje Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

(Travel Bureau)

216 West 18th Street

New York, N. Y.